

دانشگاه شهید چمران اهواز

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

طرح درس ویژه درس های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نام و نام خانوادگی استاد: سارا محمدی	مرتبه علمی: استادیار	آدرس ایمیل: s.mohammadi@scu.ac.ir
دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی	گروه: مدیریت	نیمسال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۳۹۹
دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد	نام درس: روش شناسی پژوهش کیفی و آمیخته در مدیریت	تعداد واحد: دو واحد

جایگاه درس در برنامه درسی دوره:

این درس یکی از مهم‌ترین دروس اصلی رشته مدیریت در مقطع کارشناسی ارشد است که معمولا در ترم دوم یا اول برای دانشجویان ارائه می‌گردد. یادگیری این درس به دانشجویان کمک خواهد نمود تا به مهارت‌ها و تجربه‌هایی دست یابند که تحقق اهداف علمی را آسان تر و عملی تر می‌سازد. در واقع پایه هر علمی، روش شناخت و کسب آن علم است و اعتبار و ارزش قوانین هر علمی، به روش شناختی مبتنی است که در آن علم به کار می‌رود.

هدف کلی:

این درس با هدف ایجاد توانایی در دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت برای شناخت و راه‌های کسب علم و روش انجام پژوهش علمی طراحی گردیده تا دانشجویان ضمن آشنایی با انواع پژوهش‌های کمی، کیفی و آمیخته، مهارت‌های خود را در انجام عملی یک پژوهش و شیوه نگارش طرح پژوهشی (پروپوزال)، پایان نامه و مقاله نویسی افزایش دهند.

اهداف یادگیری:

دانشجویان پی از پایان دوره با موارد زیر آشنا خواهند شد:

- ۱- فهم مفاهیم روش‌شناسی و تحلیل فرایند آن
- ۲- درک نقشه روش‌شناسی پژوهش کمی، کیفی و ترکیبی در مدیریت
- ۳- آشنایی با ساختار پروپوزال و پایان نامه
- ۴- آشنایی و به کار گیری مفاهیم موضوع، مشکل، مسئله، هدف و سوال در فعالیت‌های پژوهشی
- ۵- آشنایی با تدوین مبانی نظری و پیشینه پژوهش و نحوه جستجوی ادبیات مرتبط با موضوع پژوهش
- ۶- آشنایی با متغیر و فرضیه و انواع آن و شیوه نگارش فرضیه‌ها
- ۷- آشنایی با جامعه و نمونه آماری و روش گردآوری و تحلیل داده‌ها
- ۸- کاربرد روش‌های کمی، کیفی و آمیخته در پژوهش
- ۹- گزارش نویسی و گزارش دهی پژوهش‌ها

رفتار ورودی:

دانشجویان قبل از ورود به این درس و یادگیری آن، بایستی به خوبی درس روش تحقیق در مدیریت را گذرانده و آموخته باشند دانشجویانی که رشته کارشناسی آنها غیر از مدیریت بوده لازم است به عنوان درس پیش نیاز یا جبرانی قبلا درس روش تحقیق را با موفقیت گذرانده باشند همچنین مهارت جستجوی مقلداتی منابع و مطالعات در پایگاه‌های علمی، مهارت نگارش و تایپ برای مشارکت و ارائه تکالیف در طول دوره لازم است.

مواد و امکانات آموزشی:

برای یادگیری مناسب این درس دانشجویان بایستی از حداقل امکانات لازم برای انجام تکالیف عملی در طول دوره برخوردار باشند از جمله:

- ۱- سیستم کامپیوتری مناسب برای انجام تایپ و یا تهیه پاورپوینت جهت انجام و ارائه تکالیف بطور موثر؛
- ۲- دسترسی به اینترنت برای جستجوی منابع مورد نیاز
- ۳- در دسترس بودن دفتر یا کاغذ و قلم برای نوشتن مطالب مهم درسی و یا نکات مورد توجه
- ۴- فلش یا کول دیسک جهت ذخیره مطالب مورد نیاز ...
- ۵- کتاب، جزوه و یا منبع درسی مورد نیاز

روش تدریس:

آموزش از طریق ترکیبی از روشهای زیر خواهد بود که به تناسب از آنها استفاده خواهد شد:
طرح سوال و پرسش و پاسخ، سخنرانی، بحث گروهی و یادگیری مشارکتی، حل تمرین، کار عملی و پروژه، طرح سوال و رفع ابهام احتمالی، و یا به چالش کشیدن دانشجو برای توجه

وظایف دانشجو:

- ۱- دانشجویان ضمن حضور موثر در کلاس موظفند در مباحث کلاس فعالانه مشارکت نموده و مقالات و پژوهش‌های انجام شده را با توجه به مباحث کلاس، مورد نقد و تحلیل قرار دهند.
- ۲- بعنوان یک تمرین و پروژه عملی: هر دانشجو موظف است از ابتدای شروع ترم و پس از یک یا دو جلسه، موضوعی یا مساله ای را برای پژوهش انتخاب نموده و در هر جلسه بر روی موضوع خود مباحث تدریس شده را بصورت عملی اجرا نماید (بیان مساله، اهداف، ضرورت، فرضیه ها یا سوالات،) و در جلسه بعدی به رفع اشکالات و ابهامات احتمالی خود بپردازد. این تکالیف در قالب فایل ورد تایپ شده با ذکر منابع (هم درون متنی و هم در پایان متن)، در موعد مقرر (پایان ترم) تحویل داده شود. (۵ نمره)
- ۳- نقد و تحلیل پایان نامه (بیان نقاط قوت و ضعف آن با توجه به مباحث آموخته شده در دوره) ۱ نمره

شیوه‌آزمون و ارزیابی:

ارزیابی در طول ترم و انجام تکالیف: ۸ نمره

آزمون پایان ترم: ۱۲ نمره

منابع درس: منبع اصلی برای آزمون، مطالب مورد مطالعه و تدریس شده در کلاس است که هر کدام از منابع مختلفی اتخاذ و گردآوری شده است. منابع مورد استفاده و پیشنهادی:

- ۱- کتاب روش‌شناسی پژوهش کمی و کیفی در مدیریت؛ رویکردی جامع، (۱۳۹۵)، حسن دانایی‌فرد، سیدمهدی الوانی، و عادل آذر، انتشارات صفار.
- ۲- نیومن، لارنس. (۱۳۹۵). شیوه‌های پژوهش اجتماعی: رویکردهای کیفی و کمی، ترجمه حسن دانایی‌فرد و سیدحسین کاظمی، انتشارات مهریان نشر.
- ۳- کیوی، ریمون. و کامپنهود. لوک وان. (۱۳۸۶). روش تحقیق در علوم اجتماعی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، انتشارات توتیا
- ۴- سرمد، زهره. بازرگان، عباس، حجازی، الهه. (۱۳۹۵). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگه.
- ۵- دلاور، علی. (۱۳۸۹). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، انتشارات رشد.
- Creswell. J.W. (2012), *educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (forth edition), Boston: Pearson/ink.
- ۷- و برخی مقالات منتخب

هفته یکم

(۹۹/۷/۴ تا ۹۹/۶/۲۹)

ارائه طرح درس

معرفی درس، منابع درسی، شیوه آموزش و نحوه ارزیابی، تکالیف دانشجویان، ...

مقدمه و مروری بر مطالب گذشته (روش تحقیق در مدیریت)

اهمیت و جایگاه پژوهش، تعریف پژوهش و شناخت روشهای کسب علم

هفته دوم

(۹۹/۷/۱۱ تا ۹۹/۷/۵)

آشنایی و معرفی ساختار پروپوزال و پایان نامه

تعریف پیشنهاد طرح پژوهشی

انتخاب موضوع پژوهش و ملاک‌های انتخاب آن

نمونه موضوعات پژوهشی با سبک‌های مختلف و تحلیل آنها

(پیشنهادهایی برای یافتن موضوع مناسب و ویژگی‌های نگارشی موضوع)

هفته سوم

(۹۹/۷/۱۸ تا ۹۹/۷/۱۲)

رفع اشکال و پاسخ به سوالات و بررسی تکالیف جلسه قبل در مورد انتخاب موضوع

بیان مساله پژوهش، ویژگی‌های آن، و چگونگی نگارش آن

نحوه رفرنس‌دهی درون متنی و شیوه نگارش منابع درون متن

هفته چهارم

(۹۹/۷/۲۵ تا ۹۹/۷/۱۹)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد بیان مساله و منابع درون متنی

اهمیت و ضرورت پژوهش، و اهداف پژوهش

شیوه نگارش اهمیت و ضرورت پژوهش، و اهداف پژوهش

هفته پنجم

(۹۹/۷/۲۶ تا ۹۹/۸/۲)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد اهداف و اهمیت و ضرورت پژوهش

تدوین چارچوب نظری و پیشینه پژوهش و ساختار نوشتاری آن

فواید و کاربردهای مبانی نظری و پیشینه پژوهش

هفته ششم

(۹۹/۸/۳ تا ۹۹/۸/۹)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد مبانی نظری و پیشینه پژوهش

تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرهای پژوهش و گونه‌شناسی متغیرها

ویژگی‌ها و شیوه نگارش این بخش

هفته هفتم

(۹۹/۸/۱۰ تا ۹۹/۸/۱۶)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها

مدل تحلیلی و مفهومی پژوهش و تدوین پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش (انواع فرضیه)

بررسی انواع مدل مفهومی پژوهش

معرفی انواع فرضیه‌های پژوهش و کاربرد آنها

نمونه و مثالهایی از انواع مدل مفهومی و انواع فرضیه‌ها

هفته هشتم

(۹۹/۸/۲۳ تا ۹۹/۸/۱۸)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد مدل مفهومی و فرضیه ها

روش‌شناسی پژوهش؛ نوع روش مطالعه

مطالعه انواع پژوهش از دیدگاه‌های مختلف: مدل پیاپی پژوهش

تحلیل انواع پژوهش از نظر مبانی فلسفی، از نظر هدف و ماهیت، از نظر رویکرد پژوهشی،
از نظر شیوه انجام پژوهش، محیط انجام پژوهش، شیوه گردآوری داده‌ها، از نظر افق زمانی، از نظر
استراتژی پژوهشی، ...

هفته نهم

(۹۹/۸/۳۰ تا ۹۹/۸/۲۴)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد نوع و روش مطالعه

جامعه آماری پژوهش، نمونه‌گیری و انواع روش‌های تصادفی و غیرتصادفی آن، و روش‌های تعیین حجم

نمونه پژوهش (۱)

تعریف جامعه و نمونه آماری پژوهش و شناسایی انواع آن

نمونه‌گیری و لزوم آن، انواع روش‌های نمونه‌گیری

هفته دهم

(۹۹/۹/۷ تا ۹۹/۹/۱)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال، پاسخ به سوالات در مورد جامعه، نمونه آماری و روش‌های نمونه‌گیری

جامعه آماری پژوهش، نمونه‌گیری و انواع روش‌های تصادفی و غیرتصادفی آن، و روش‌های تعیین حجم

نمونه پژوهش (۲)

روش‌های تعیین حجم نمونه در پژوهش‌های کمی و کیفی و انواع آن

هفته یازدهم

(۹۹/۹/۱۴ تا ۹۹/۹/۸)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد جامعه و نمونه و تعیین حجم نمونه

روش‌های گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها (روایی و پایایی، تحلیل توصیفی و استنباطی) (۱)

معرفی و توضیح انواع روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و کاربرد آنها

معایب و مزایای روشهای گردآوری داده‌ها

هفته دوازدهم

(۹۹/۹/۲۱ تا ۹۹/۹/۱۵)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد روش‌های جمع‌آوری داده‌ها

روش‌های گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها (روایی و پایایی، تحلیل توصیفی و استنباطی) (۲)

بررسی روایی و پایایی ابزار گردآوری داده‌ها

معرفی روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها

هفته سیزدهم

(۹۹/۹/۲۸ تا ۹۹/۹/۲۲)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد روایی و پایایی و روش‌های تحلیل داده‌ها

رویکردهای پژوهش کمی، کیفی و آمیخته؛

آشنایی با انواع استراتژی‌های پژوهش کمی، کیفی و آمیخته

هفته چهاردهم

(۹۹/۱۰/۵ تا ۹۹/۹/۲۹)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد انواع استراتژی های پژوهش

آشنایی مقدماتی با برخی استراتژی های کاربردی:

استراتژی های کمی: فراتحلیل و تحلیل محتوا (کاربردها و فرایند)

استراتژی های آمیخته: متد کیو و اقدام پژوهی، موردکاوی

استراتژی های کیفی: داده بنیاد و پدیدارشناسی

هفته پانزدهم

(۹۹/۱۰/۱۲ تا ۹۹/۱۰/۶)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد انواع استراتژی های پژوهش

آشنایی با انواع روشهای رفرنس نویسی

شیوه نگارش فهرست منابع به سبک **APA**

هفته شانزدهم

(۹۹/۱۰/۱۹ تا ۹۹/۱۰/۱۳)

بررسی تکالیف جلسه قبل، رفع اشکال و پاسخ به سوالات در مورد رفرنس نویسی و سایر مباحث قبلی

میزگرد مشارکتی و رفع اشکال در مورد تکلیف پروژه عملی دانشجویان

مروری بر تفاوت ساختاری پایان نامه و مقاله نویسی